

ILMASTOVAIKUTTAJAN 101

➔ Ilmasto muuttuu, ja jotain pitäisi tehdä. Älä odota! Jokainen meistä voi olla ilmastovaikuttaja, ja tänä keväänä se todella kannattaa. Äänestä, lobbaa lähipiiriäsi, somevaikuta ja näytä esimerkkiä. Tulevaisuutemme ratkaisevat päätökset tehdään nyt.

TEKSTI AINO HUOTARI JA MIIA VISTILÄ
KUVITUS MINTTU PYYKKÖNEN

1. ÄÄNESTÄ, VAIKUTA poliittiseen päätöksentekoon. Ilmastonmuutos vaatii suuria ja moniulotteisia rakenteellisia muutoksia yhteiskunnassa, kuten miten ja mitä tavaroita, ruokaa, energiaa ja liikkuemuotoja verotetaan ja suositaan tai millaiset yritykset ja teollisuuden alat saavat valtiolta tukia. Äänestä ehdokkaita, jotka ovat valmiita konkreettisiin ilmastotoimiin Pariisin ilmastositoumuksen tavoitteiden saavuttamiseksi.

2. KÄYTÄ ÄÄNTÄSI ja vaikuta siellä missä olet. Meistä jokainen kuuluu useampaan yhteisöön ja porukkaan kaveripiiriin, perheen, harrastusten, koulun ja työpaikan kautta. Kerro rohkeasti ja selkeästi huolesti ilmastonmuutoksesta ja kannusta muita mukaan ilmastotoimiin. Ryhmässä äänesi voimistuu, joten vaikuta yhdessä muiden kanssa, vaikka järjestöissä! Käytä ääntäsi ja osallistu yhteiskunnalliseen keskusteluun aktiivisesti myös sosiaalisessa mediassa. Jos kohtaat sosiaalisessa mediassa tai keskustelupalstoilla asiattomia kommentointia tai vihapuhetta, ilmoita nämä käyttäjät välittömästi palvelun ylläpitäjille.

3. TOIMI TIEDON POHJALTA, opiskele ja kouluttaudu. Tutkittu tieto toimii karttanasasi päätöksenteossa ja perusteena kansalaisaktiivisille sekä ilmastoystävällisille muutoksille, joihin kannustat päättäjiä, yrityksiä ja lähipiiriäsi.

4. SYÖ ILMASTOYSTÄVÄLLISESTI. Sitran mukaan 68 % Suomen vuotuisista kasvihuonepäästöistä syntyy yksittäisten henkilöiden arkielämisestä. Henkilökohtai-

sista päästöstämme asuminen aiheuttaa niistä lähes kolmanneksen ja ruokavaliomme viidenneksen. Myös sillä mitä syömme on väliä. Suosimalla lihan ja maitotuotteiden sijasta kasvis- ja vegaanipainotteisesti kausiruokaa ja kotimaista kalaa voit muuttaa ruokavaliotasi ilmastoystävällisemmäksi. Kokkaa maistuvaa ilmatoruokaa kavereillesi ja houkuttele muut mukaan ilmastoystävälliseen ruokavaliioon makujen kautta. Voit myös pyytää opiskelupaikkaasi, lempiravintolaasi tai työruokalaasi lisäämään kasviruuan määrää valikoimassaan. Muista positiivisen palautteen voima!

5. VÄHENNÄ KULUTUSTA, käytä uudelleen ja kierrätä. Kestävä kulutus seuraa kiertotalouden periaatteita ja suosii ilmastoystävällisiä tuotteita ja palveluita tarjoavia yrityksiä. Sitran laskemasta keskivertosuomalaisen hiilijalanjäljestä kulutusvalintamme, esimerkiksi se, mitä harrastamme ja mitä tavaroita ostanne, muodostavat neljänneksen kokonaishiilijalanjäljestämme. Uusien tavaroiden valmistaminen kuluttaa energiaa ja luonnonmateriaaleja sekä tuottaa päästöjä. Korjaamalla, jakamalla, lainaamalla ja vaihtamalla kulutuksen päästöjä pystytään vähentämään ja saadaan aikaan myös uusia yritysmuotoja, jotka eivät perustu uusien tuotteiden valmistamiseen ja myymiseen.

6. LIIKU JA MATKUSTA VÄHÄPÄÄSTÖISESTI. Sitran mukaan liikkumis- ja matkustustapamme muodostavat reilun viidenneksen henkilökohtaisista kasvihuonepäästöstämme. Suomi on suuri maa; etäisyydet ovat pitkiä, palveluiden saatavuudessa on eroja, samoin asumistiheydessä, jonka vuoksi ihmisillä on vaihtelevat mahdollisuudet suosia eri liikkumis- ja matkustusmuotoja. Valitse mahdollisuuksien mukaan joukkoliikenteen vuoroja, kulje mieluiten maata pitkin niin kotimaassa kuin ulkomaille matkustaessa, vältä yksityisautoilua, käytä autojen yhteiskäyttö- ja kimpakyytipalveluita oman auton hankkimisen sijaan ja vältä lentämistä kun mahdollista. Lentäminen on ilmaston kannalta yksi haitallisimmista liikkumis- muodoista ja siksi sitä on syytä vähentää. Eri matkustusmuotojen ilmastovaikutuksia voi vertailla esimerkiksi alla mainituilla sivustoilla.

EcoPassenger:

ecopassenger.hafas.de

Atmosfair:

www.atmosfair.de/en/offset/flight

WWF Suomi:

www.ilmastolaskuri.fi

7. OLE OSA ASENEMUUTOSTA ja uusien ihanteiden rakentamista. Hyvän elämän normit ja ihanteet ovat vaihdelleet sukupolvelta toiselle ja siksi ne ovat edelleen uudelleen muokattavissa ilmaston kannalta kestäviksi myös meidän aikanamme. Voimme olla muka-

na luomassa näitä uusia ilmastoystävällisiä identiteettejä, perinteitä, unelmia ja elämäntyylyjä.

Muutos ja murros voivat herättää kaikenlaisia tunteita ja vaativat sopeutumista. Luovumme vanhoista käytänteistä ja tavoista, mutta saamme tilalle jotain uutta ja erilaista hyvää. Tiuhaan tahtiin lentänyt voi tehdä suunnanmuutoksen ja jakaa kuvia ja fiiliksiä maata pitkin tehdyistä lähi- ja kaukomatkoista. Trenditietoinen löytää jatkossa asunsa kirppiksiltä. Arvostamme jatkossa materiaa enemmän aikaa, läsnäoloa ja aineettomia lahjoja. Ison, paljon polttoainetta kuluttavan auton sijaan tulevaisuudessa hehketään taloyhtiön yhteiskäyttöisiä sähköautoja tai sähköpyörällä kuljettuja kilometrejä.

On syytä muistaa, että ihmiset lähtevät mukaan ilmastotalkoisiin eri taloudellisista ja sosiaalisista tilanteista, jolloin myös teot vaihtelevat henkilöstä riippuen. Esimerkiksi tuloerot vaikuttavat henkilökohtaisiin päästöihin merkittävästi. Toimi siis oman jaksamisesi ja resurssiesi mukaan, mutta muista myös haastaa itseäsi silloin kun mahdollista.

Ilmastonmuutos vaatii kiireellisesti konkreettisia tekoja meiltä kaikilta, mutta ilmastotalkoisiin on silti hyvä suunnata kuunnellen ja vuorovaikutukseen tähdäten, empatiaa ja armollisuutta unohtamatta.

Lue lisää aiheesta:

Protect Our Winters Finland:

www.protectourwinters.fi/polku-talvien-pelastamiseen

Sitra:

www.sitra.fi/artikkelit/keskivertosuomalaisen-hiilijalanjalki

Korvaamaton:

Ympäristö- ja kehitysjärjestöjen ilmastokampanja. Mitä sinulle korvaamatonta ilmastonmuutos uhkaa? www.korvaamaton.fi

VAIKUTA YHDESSÄ

– Nuorten Agenda2030 ja Luonto-Liiton ilmastoryhmä

➔ Ilmastonmuutos on aikamme suurimpia haasteita ja yhä näkyvämpi kysymys niin arjessamme kuin poliittisessa keskustelussa. Erityistä huomiota se saa tänä keväänä eduskuntavaalien aikaan, kun moni järjestö pyrkii nostamaan ilmastoasiat yhdeksi vaalien keskeisimmistä teemoista. Poliittisen väännön keskellä omien arkielämän tekojen ja päätösten painoarvo voi mietityttää. Kuuleeko minua kukaan? Miten voisin vaikuttaa? Toivoa, tukea ja vaikutusmahdollisuuksia kannattaa hakea nuorille suunnatusta ilmastotoiminnasta.

TEKSTI AINO HUOTARI

KUVITUS MINTTU PYYKKÖNEN

Nuorten Agenda2030

Nuorten Agenda2030 -ryhmä tarjoaa nuorille alustan toimia kestävän kehityksen tavoitteiden edistämiseksi. Poliittisesti sitoutumaton ryhmä vaikuttaa poliittisiin päättäjiin ja toimii kestävän kehityksen tavoitteiden puolesta ruohonjuuritasolla ja erilaisissa verkostoissa. Vaikka ryhmä toimii Suomen kestävän kehityksen toimikunnan alaisuudessa, se voi käytännössä itsenäisesti määrittellä, millaista kestävän kehityksen tavoitteiden mukaista toimintaa se järjestää. Ryhmä on ollut olemassa kaksi toimintakautta ja sen hakuprosessia on koordinoitunut Allianssi ry. Haku ryhmään avataan taas lokakuussa 2019. Silloin avoimen haun kautta ryhmään valitaan jälleen kestävästä kehityksestä kiinnostuneita nuoria eri taustoista ympäri Suomea.

Nuorten Agenda2030 -ryhmän toiminnanjohtajan **Siiri Mäkelän** mielestä on tärkeää, että nuoret osallistuvat yhteiskunnalliseen toimintaan ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi.

– Me ja meidän lapsemme olemme niitä, jotka kärsivät ilmastonmuutoksen seurauksista. Meidän on myös helpompi vaatia isoja systeemisiä muutoksia; emme lähtökohtaisesti ole valtaapitäviä, jotka joutuvat

luopumaan valta-asemistaan rakenteellisten muutosten seurauksena.

Yhteiskunnallisia keinoja ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi löytyy Mäkelältä ilahduttava lista. Hän rohkaisee kaikkia nuoria pohtimaan omaan todellisuuteen sopivia tapoja ravistella ilmastonmuutosta ruokkivia rakenteita.

– Kehotan äänestämään, allekirjoittamaan adresseja, osallistumaan järjestötoimintaan, lähtemään mielenosoituksiin, menemään lakkoon, valittamaan tuomioistuihin ja laillisuusvalvojille sekä tekemään kansalaisaloitteita, jotta ilmastonmuutos saadaan hillittyä.

Keinoista erityismaininnan Mäkelältä saa sosiaalinen media.

– Kannustan kaikkia nuoria nostamaan ilmastonmuutokseen liittyviä teemoja aktiivisesti esiin sosiaalisessa mediassa. Ilmastokysymyksistä kiinnostuneiden kannattaa seurata Twitterissä Nuorten Agenda2030 -ryhmäläisten lisäksi esimerkiksi Sitran **Mari Pantsaria** (@MariPantsar) ja

Aarne Granlundia (@AarneClimate). Minut löytää nimellä @simakela.

Nuorten Agenda2030 -ryhmän tämän kevään kohokohta on Sitran kanssa yhteistyössä järjestettävä nuorten ilmastohuipukokous Finlandia-talolla Helsingissä 2.3. Kokous tarjoaa areenan nuorten asiantuntijoiden puheenvuoroille, paneelikeskusteluille ja muulle toiminnalliselle ohjelmalle.

Luonto-Liiton ilmastoryhmä

Luonto-Liiton ilmastoryhmä on yksi järjestön viidestä aktiivisesta toimintaryhmästä, jossa nuoret pääsevät yhdessä ideoimaan ja toteuttamaan vaikuttavia ilmastotapahtumia. Ilmastoryhmäläiset ovat suunnitelleet ja toteuttaneet mielipidekirjoitustyöpajoja, vaalipaneeleita, kou-

lutuksia, tukikeskusteluja, tempauksia, mielenosoituksia ja nettivaikuttamisiltoja.

Ilmastoryhmän aktiivi **Otto Snellman** painottaa, että ilmastoryhmässä jokainen voi tehdä aloitteita ja ryhtyä tekemään itselle mielekkäitä juttuja ilmastomuutoksen hillitsemiseksi.

– Meille on tärkeää, että jokainen pääsee ilmastoryhmässä vaikuttamaan oman jaksamisensa mukaan. Niin isot kuin pienet vaikuttamiskeinot ovat tarpeen.

Kevään 2019 eduskuntavaalien ja EU:n europarlamenttivaalien vuoksi Luonto-Liiton ilmastoryhmän tapahtumat ovat keväällä monen muun ympäristöjärjestön tapaan osa #ilmastovaalit-kampanjaa.

– Aiomme tänä keväänä vaikuttaa eri tavoin siihen, että Suomen seuraava eduskunta ja europarlamentaarikot ryhtyvät toden teolla muuttamaan elämäämme kestävämmäksi. Jos voit äänestää, kannattaa äänestää tuntuja ilmastotoimia kannattavaa ehdokasta. Vaikka kaikki puolueet ovat periaatteessa sitoutuneet siihen, että Suomen pitää päästä Pariisiin ilmastopuhtausmuutoksen alle 1,5 asteen tavoitteeseen, on eri puolueiden ja ehdokkaiden lupauksissa suuria eroja. Keskity siis selkeisiin ja konkreettisiin lupauksiin, Snellman summaa.

Vaikka vaikuttamistyö keskittyy poliittiseen päätöksentekoon, on keinoja myös niille, jotka eivät ole äänestysikäisiä. Nuorimmat voivat saada äänensä kuuluviin oman lähipiirinsä kautta.

– Jos et voi itse äänestää, voit esimerkiksi keskustella äänestävien vanhempien ja kavereidesi kanssa ilmastomuutoksen tärkeydestä tulevissa vaaleissa, soittaa tai lähettää viestejä kansanedustajille. Seuraava eduskunta ratkaisee sen, pystyykö Suomi täyttämään Pariisissa sovitun 1,5 asteen tavoitteen, Snellman muistuttaa.

Ilmastomuutos on valtava ja monimutkainen ongelma, jonka ratkaisemiseksi pelkät henkilökohtaiset kulutusvalinnat eivät riitä. Snellmanin mukaan elämäntyyliimme, kulttuurimme ja yhteiskuntamme tulee muuttua perustavanlaatuisesti, jotta voimme säästyä ilmastomuutoksen aiheuttamilta hirvittävilta menetyksiltä.

– Yhteiskunnallinen vaikuttaminen ja toiminta yhdessä muiden kanssa on ainoa tapa, jolla voimme saada tämän onnistumaan. Ilmastomuutos tulee vaikuttamaan eniten juuri nuorten elämään, joten meidän sanamme painaa ilmastoasioissa erityisen paljon.

Vaikka useimmat valtaapitävät tuntevat jo ilmastomuutoksen lämpenemisen vakavat vaikutukset, on Snellmanin mukaan tarpeen, että nuoret pitävät aihetta esillä päättäjien muistin virkistämiseksi ja vaativat konkreettisia toimia lämpenemisen hidastamiseksi.

– Ilmastomuutoksen hillitsemisen ja siihen varautumisen tulisi olla tällä hetkellä päättäjien tehtävälstalla ensimmäisenä. Tästä ollaan vielä kaukana, joten äänestäjille ja näkyville muistuttajille, erityisesti nuorille sellaisille, on ehdottomasti tilausta.

Aiheen vakavuudesta huolimatta Snellmanin lippu liehuu korkealla, eikä toivoa ole menetetty.

– Aktivoitumalla näytät esimerkkiä muille – vanhoille ja nuorille yhtä lailla.

Snellman toivottaa kaikki kiinnostuneet tervetulleiksi ilmastoryhmän toimintaan paikallisryhmissä, joita löytyy tällä hetkellä Helsingistä, Jyväskylästä, Tampereelta, Joensuusta ja orastavasti Turusta. Toiminnasta kiinnostuneet voivat laittaa viestiä osoitteeseen otto.snellman@gmail.com. *

Oton tapahtuma- ja linkkivinkit nuorille ilmastovaikuttajille vuodelle 2019:

KESTÄVÄ KEHITYS on kehitystä, joka mahdollistaa nykyisten yhteiskunnan tarpeiden tyydyttämisen niin, että tuleville sukupolville jää mahdollisuus tyydyttää omat tarpeensa. Lue lisää osoitteessa: www.kestavakehitys.fi

HIILIJALANJÄLKI on termi, jolla voidaan kuvata yksittäisten elintarvikkeiden, tuotteiden tai palveluiden hiilidioksidipäästöjä. Termillä voidaan kuvata myös yksittäisen henkilön elämästä syntyviä hiilidioksidipäästöjä. Testaa oma hiilijalanjälkesi osoitteessa: elamantapatesti.sitra.fi

AGENDA2030 on YK:n jäsenmaiden globaali kestävä kehityksen toimintaohjelma, jolla on 17 kestävä kehityksen tavoitetta. 13. tavoite on "toimia kii-reellisesti ilmastomuutosta ja sen vaikutuksia vastaan." Tutustu kaikkiin tavoitteisiin osoitteessa: www.yk.fi/sdg

1) Allekirjoita Ilmastoveivi-vetoomus osoitteessa: www.ilmastoveivi2019.fi

2) Tee yksin, yhdessä vanhempien tai kämppeidesi kanssa Sitran elämäntapatesti tämänhetkisen hiilijalanjälkesi kartoittamiseksi: elamantapatesti.sitra.fi/testi

Täältä vinkkejä elämäntapamuutukseen, jolla voit pienentää olemassa olevaa hiilijalanjälkeäsi: www.sitra.fi/hankkeet/100-fik-sua-arjen-tekoa/#tee-elamantapatesti

3) Ilmastovanhempien Ilmastokalenterista löydät ilmastovaikuttamistapahtumia ympäri maan: ilmastovanhemmat.fi/ilmastotapahtumat

4) Tee ilmastoaiheisia aloitteita osoitteessa: www.nuortenideat.fi

5) Osallistu Ilmastolakkoon ja Gretan kanssa -mielenosoituksiin perjantaisin! Joka perjantai ilmastomuutoksesta huolestuneet kansalaiset kokoontuvat Eduskuntatalolle sekä kaupungin- ja kunnantaloille kautta maan vaatimaan tomerampia ilmastotoimia. Esimerkiksi 15.3. on tulossa iso kansainvälinen ilmastolakko. Huom! Alakäiset lakkoilevat vain huoltajien luvalla.

Lisätietoja:
Facebook: @ilmastolakko
Instagramissa ja Twitterissä: #perjantait-gretankanssa ja #ilmastolakko.

6) Seuraa somessa hashtagia: #NytOnPakko #ilmastomarssi #ilmastovaalit. Kiinnostavia tilejä Instagramissa: @gretathurnberg ja @ilmastoveivi2019.